

WYROK

W I M I E N I U

RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 27 lutego 2015 roku

Sąd Okręgowy w Poznaniu w IV Wydziale Karnym - Odwoławczym w składzie:

Przewodniczący: SSO Małgorzata Ziiolecka

Protokolant: asyst. sędz. M. Ś.

przy udziale Prokuratora Prokuratury Okręgowej Jerzego Woźniaka

po rozpoznaniu w dniu 27 lutego 2015 roku

sprawy **S. S. (S.)**

oskarżonego z art. 244 k.k.

na skutek apelacji wniesionej przez prokuratora

od wyroku Sądu Rejonowego w Szamotułach VIII Zamiejscowy Wydział Karny z siedzibą O. z dnia 8 października 2014 roku, sygnatura akt VIII K 385/14

1. zmienia zaskarżony wyrok w ten sposób, iż:

- a) obniża wymierzoną oskarżonemu w punkcie 1 karę pozbawienia wolności do 8 (ośmiu) miesięcy,
- b) uchyla orzeczenia o warunkowym zawieszeniu wykonania kary pozbawienia wolności i wymierzeniu kary grzywny (punkt 2 i 3),

2. w pozostałym zakresie zaskarżony wyrok utrzymuje w mocy,

3. zasądza od oskarżonego na rzecz Skarbu Państwa zwrot kosztów procesu za postępowanie odwoławcze w kwocie 20 złotych i wymierza mu jedną opłatę za obie instancje w kwocie 180 złotych.

/-/ M. Z.

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 8 października 2014 roku Sąd Rejonowy w Szamotułach uznał oskarżonego S. S. za winnego tego, że w dniu 16 czerwca 2014 roku, w miejscowości R., ulica (...), na drodze publicznej kierował pojazdem marki O. (...) numer rejestracyjny (...) nie stosując się do orzeczonego prawomocnym wyrokiem zakazu prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych, wydanego przez Sąd Rejonowy w Wągrowcu z dnia 7 sierpnia 2013 roku, sygnatura akt II K 691/13 na okres jednego roku, to jest za winnego popełnienia przestępstwa z art. 244 k.k. i za to, na podstawie art. 244 k.k., Sąd Rejonowy wymierzył oskarżonemu karę 1 roku i 6 miesięcy pozbawienia wolności, której wykonanie, na podstawie art. 69 § 1 i 2 k.k. i art. 70 § 1 punkt 1 k.k., warunkowo zawiesił na okres 3 lat tytułem próby.

Na podstawie natomiast art. 71 § 1 k.k., Sąd Rejonowy wymierzył oskarżonemu również karę 120 dziennych stawek grzywny, ustalając wysokość jednej stawki dziennej na kwotę 10 złotych.

Orzekając natomiast o kosztach, Sąd Rejonowy, na podstawie art. 626 § 1 k.p.k., art. 627 k.p.k., art. 2 ustęp 1 punkt 4, art. 3 ustęp 2 ustawy z dnia 23 czerwca 1973 roku o opłatach w sprawach karnych, zasądził od oskarżonego na rzecz Skarbu Państwa koszty sądowe obejmujące wydatki w kwocie 90 złotych oraz opłatę w wysokości 420 złotych.

Wyrok powyższy w części dotyczącej orzeczenia o karze, na niekorzyść oskarżonego zaskarżył prokurator, zarzucając wydanemu orzeczeniu błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę orzeczenia o karze, a polegający na wysnuciu z właściwości i warunków osobistych oskarżonego mylnego wniosku, że uzasadnionym jest przekonanie, co do pozytywnej prognozy wobec oskarżonego, który nie powróci na drogę przestępstwa podczas, gdy te właśnie okoliczności właściwie ocenione prowadzą do ich przeciwnego wniosku.

W uzasadnieniu wniesionej apelacji skarżący dodatkowo zaakcentował, że oskarżony dopuścił się przypisanego mu przestępstwa tuż po zakończeniu okresu próby w sytuacji uprzedniej dwukrotnej karalności. W ocenie skarżącego powyższe jednoznacznie wskazuje, że u oskarżonego nie można dostrzec pozytywnej refleksji i obawy przed osadzeniem w zakładzie karnym. Dalej skarżący podniósł, że zachowanie oskarżonego wskazuje, że lekceważy on wyroki sądowe, co oznacza, że nie sposób ustalić odnośnie niego pozytywnej prognozy kryminalistycznej.

Wskazując na powyższe skarżący wniósł o uchylenie zaskarżonego orzeczenia i przekazanie sprawy Sądowi I instancji do ponownego rozpoznania.

Na odbywającej się w dniu 27 lutego 2015 roku rozprawie apelacyjnej, skarżący podtrzymał wniesioną apelację oświadczając, że modyfikuje jednak jej wniosek końcowy w ten sposób, że aktualnie wnosi o zmianę zasądzonego wyroku poprzez wymierzenie oskarżonemu bezwzględnej kary 8 miesięcy pozbawienia wolności.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja prokuratora i jej wniosek końcowy o zmianę zaskarżonego wyroku w pełni zasługiwała na uwzględnienie.

Sąd II instancji po zapoznaniu się z aktami niniejszej sprawy, treścią wyroku oraz lekturą wniesionej apelacji podnosi, iż rację ma skarżący twierdząc we wniesionej apelacji, że Sąd I instancji decydując się na warunkowe zawieszenie wymierzonej oskarżonemu kary pozbawienia wolności, w sposób błędny ustalił, że odnośnie tego oskarżonego można wysnuć pozytywną prognozę kryminologiczną.

W pierwszej kolejności należy przypomnieć, że na warunkowe zawieszenie wykonania orzeczonej kary pozbawienia wolności zasługują jedynie sprawcy, co do których istnieje pozytywna prognoza resocjalizacyjna na przyszłość. Dotychczasowa postawa i sposób życia sprawcy muszą zatem wskazywać na to, że mimo nie wykonania kary, zostaną osiągnięte cele tejże kary, a w szczególności, że sprawca nie powróci ponownie na drogę przestępstwa. Ratio legis probationi tkwi bowiem w przekonaniu, że cele kary zostaną osiągnięte w warunkach wolnościowych. Ustawodawca w art. 69 § 2 k.k. sformułował przy tym katalog okoliczności, które sąd rozstrzygający przed podjęciem decyzji o warunkowym zawieszeniu wykonania orzeczonej kary wobec danego oskarżonego winien mieć na uwadze. Zgodnie z dyspozycją wspomnianego przepisu prawa, zawieszając wykonanie kary, sąd bierze pod uwagę przede wszystkim postawę sprawcy, jego właściwości i warunki osobiste, dotychczasowy sposób życia oraz zachowanie się po popełnieniu przestępstwa. Przepis art. 69 § 1 k.k. odwołuje się więc do elementów prognostycznych, wskazujących na możliwość osiągnięcia celów kary pozbawienia wolności nie orzekając jej w bezwzględnym wymiarze. Jest to zatem swoisty środek polityki karnej wobec sprawców nadających się do oddziaływań resocjalizacyjnych w warunkach wolnościowych, wobec istnienia po ich stronie uzasadnionego przekonania, że nie powrócą na drogę przestępstwa.

Analiza akt niniejszej sprawy, w zestawieniu z poczynionym powyżej wywodem, nie pozostawia wątpliwości co do tego, że Sąd Rejonowy błędnie uznał, iż w stosunku do oskarżonego S. S. można wysnuć ową pozytywną prognozę kryminologiczną, a w konsekwencji zastosować wobec niego instytucję warunkowego zawieszenia wykonania wymierzonej mu kary pozbawienia wolności.

Sąd Okręgowy zauważa, że z informacji uzyskanej z Krajowego Rejestru Karnego wynika jednoznacznie, że w przeszłości S. S. dwukrotnie dopuścił się naruszenia porządku prawnego (k. 9 akt). Znamienne jest przy tym to, że zachowaniem podjętym w dniu 16 czerwca 2014 roku, oskarżony po raz drugi naruszył określoną w art. 244 k.k. normę prawną. Co więcej, jak to słusznie zaakcentował prokurator we wniesionej apelacji, oskarżony czynu osądzonego w sprawie będącej obecnie przedmiotem niniejszej kontroli instancyjnej dopuścił się niewiele ponad 2 miesiące po zakończeniu okresu próby wyznaczonej przez Sąd Rejonowy w Obornikach w dniu 29 lutego 2012 roku w wyroku wydanym w sprawie o sygnaturze akt II K 48/12.

Powyżej przypominany sposób życia oskarżonego nie pozostawia wątpliwości co do tego, że S. S. nie tylko lekceważy obowiązujący porządek prawny, ale także wydane wobec niego prawomocne rozstrzygnięcia. Przekonania Sądu II instancji w powyższym zakresie nie zmieniają przy tym okoliczności, które wedle twierdzeń oskarżonego, skłoniły go do podjęcia decyzji o kierowaniu pojazdem mechanicznym, pomimo obowiązującego zakazu w tym zakresie. Sąd Okręgowy nie neguje tego, że z uwagi na konieczność sprawnego wykonania prac polowych, oskarżony chciał jak najszybciej uzupełnić zbiornik paliwa w ciągniku. Niemniej Sąd II instancji podnosi również, iż oskarżony, co wynika z protokołu jego przesłuchania w charakterze podejrzanego, ma telefon komórkowy (k. 14 akt). Zatem S. S. mógł użyć tego to urządzenia i zwrócić się z prośbą o dostarczenie paliwa przez inne znane mu, z całą pewnością z racji wspólnego zamieszkiwania w małej miejscowości, osoby. Nawet jednak, gdyby przyjąć, że w dniu 16 czerwca 2014 roku żadna inna osoba nie była w stanie pomóc oskarżonemu w uzupełnieniu baku paliwa ciągnika rolniczego, to nic nie stało na przeszkodzie, aby S. S. osobiście pieszo udał się do najbliższej stacji paliw. Z akt sprawy nie wynika bowiem, aby oskarżony miał jakieś ułomności natury fizycznej.

Sąd II instancji zauważa oczywiście, że oskarżony wyraził skruchę z powodu swego zachowania w dniu 16 czerwca 2014 roku. Niemniej w przypadku S. S. tego rodzaju zachowanie nie może być miarodajne dla powzięcia prognozy, że w przypadku wymierzenia mu kary wolnościowej po raz trzeci, zaprzestanie on naruszenia obowiązującego porządku prawnego. Raz jeszcze należy bowiem przypomnieć, że oskarżonemu S. S. w przeszłości dwukrotnie dana była szansa na zmianę zachowania i na poczynienie refleksji nad konsekwencjami, które czekają go w przypadku ponownego naruszenia tej samej normy prawnej. Skoro pomimo tego, oskarżony w dniu 16 czerwca 2014 roku ponownie zlekceważył obowiązujący go zakaz, a tym samym i porządek prawny, to dał wyraz temu, że uprzednio dane mu szansy nie przyniosły spodziewanego i pożądanego skutku.

Z uwagi na powyższe Sąd Okręgowy nie podzielił stanowiska Sądu I instancji co do tego, aby wymierzenie oskarżonemu kary 1 roku i 6 miesięcy pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem jej wykonania na okres 3 lat tytułem próby, było dolegliwością adekwatną do stopnia jego zawinienia. Wręcz przeciwnie, w odczuciu Sądu Odwoławczego, stopień winy oskarżonego, stopień społecznej szkodliwości popełnionego czynu, a także względ na informację o osobie oskarżonego uzyskaną z Krajowego Rejestru Karnego, w sposób oczywisty uzasadnia stwierdzenie, iż wymierzenie wyżej wymienionemu po raz kolejny kary wolnościowej nie spełni swojego celu w zakresie prewencji indywidualnej, a w szczególności nie zrodzi w oskarżonym świadomości konieczności przestrzegania porządku prawnego.

Wobec powyższego, Sąd Okręgowy, w pełni podzielając podniesiony przez prokuratora w złożonej apelacji zarzut błędu w ustaleniach faktycznych, ostatecznie doprecyzowany na odbywającej się w dniu 27 lutego 2015 roku rozprawie, uznał, że w okolicznościach niniejszej sprawy, karą pozbawienia wolności adekwatną do stopnia społecznej szkodliwości popełnionego przez oskarżonego czynu oraz karą adekwatną do stopnia winy oskarżonego będzie wymierzenie S. S. kary bezwzględnej 8 miesięcy pozbawienia wolności. W przekonaniu Sądu Odwoławczego tak ukształtowany wymiar kary w stopniu dostatecznym unaocznia oskarżonemu konieczność respektowania ustalonych norm prawnych, przestrzegania orzeczeń sądowych, a także ugruntuje przekonanie o nieopłacalności popełniania przestępstw. Nadto, orzeczenie przez Sąd Odwoławczy kary pozbawienia wolności, bez dobrodziejstwa warunkowego zawieszenia jej wykonania zrealizuje także cele kary w zakresie jej społecznej oddziaływania. W szczególności zaś spełni swoje zadanie w zakresie pogłębienia wśród społeczeństwa przekonania o nieuchronności poniesienia kary za naruszenie porządku prawnego i to kary adekwatnej do stopnia winy i społecznej szkodliwości popełnionego czynu.

Z uwagi na powyższe Sąd Okręgowy zmienił zaskarżony wyrok w ten sposób, że obniżył wymierzoną oskarżonemu w punkcie 1 zaskarżonego wyroku karę pozbawienia wolności do 8 miesięcy oraz uchylił zawarte w punkcie 2 tegoż orzeczenia rozstrzygnięcie o warunkowym zawieszeniu wykonania orzeczonej kary pozbawienia wolności, o czym orzekł, jak w punkcie I a i b wydanego w dniu 27 lutego 2015 roku wyroku. Jednocześnie Sąd II instancji uchylił także zawarte w punkcie 3 wyroku rozstrzygnięcie o wymierzeniu oskarżonemu, na podstawie art. 71§ 1 k.k., kary grzywny (punkt 1b wyroku Sądu Okręgowego).

W pozostałym natomiast zakresie, Sąd II instancji, nie widząc potrzeby dalszej ingerencji w zaskarżone orzeczenie, wyrok Sądu Rejonowego z dnia 8 października 2014 roku utrzymał w mocy, o czym orzekł, jak w punkcie 2 wydanego orzeczenia.

Kształtując natomiast swe orzeczenie o kosztach, Sąd Okręgowy na podstawie art. 634 k.p.k. zasądził od oskarżonego na rzecz Skarbu Państwa zwrot kosztów procesu za postępowanie odwoławcze w kwocie 20 złotych, a na podstawie art. 2 ustęp 1 punkt 3 i art. 10 ustęp 1 ustawy z dnia 23 czerwca 1973 roku o opłatach w sprawach karnych, wymierzył oskarżonemu jedną opłatę za obie instancje w kwocie 180 złotych.

/M. Z./